Bibliografie

VADEMECUM VAN DE FINANCIELE EN STATISTISCHE GEGEVENS OVER DE SOCIALE BESCHERMING IN BELGIE 2002-2008(*)

De doelstelling

De sociale zekerheid ondergaat voortdurend veranderingen. Sommige moeten de burgers meer welzijn verschaffen, terwijl andere in de eerste plaats de financiële duurzaamheid van het stelsel voor ogen hebben. Hieruit volgt een snelle evolutie die vanuit verschillende invalshoeken kan benaderd worden. Hoe kan men dit echter beter illustreren dan met cijfers? De ontvangsten, de uitgaven, het aantal personen die bijdragen betalen en die uitkeringen ontvangen zijn kenmerkend voor de omvang van de bestaande voorzieningen van sociale bescherming en geven in zekere mate ook een beeld van deze voorzieningen weer. De evolutie van deze gegevens is dan de weerspiegeling van verschillende bewegingen, op gang gebracht door drie soorten drijfkrachten: de wijzigingen aangebracht door de wetgever om het toepassingsgebied van de verschillende voorzieningen aan te passen, de inwendige krachten binnen de deelsectoren van de sociale bescherming zelf, die het resultaat zijn van bijvoorbeeld veranderingen in de leeftijdsstructuur van de rechthebbenden, en ten slotte de externe invloedfactoren zoals de economische achtergrond. De cijfers zijn de weerspiegeling van de evolutie van het systeem waaruit ze voortkomen. Deze publicatie heeft tot doel enkele beelden te tonen, die gekozen zijn uit al degene die weergegeven zouden kunnen worden, die dan een draagbaar (vandaar de benaming "vademecum") panoramisch overzicht van de sociale bescherming in België geven. Ze is niet enkel bedoeld voor beleidsverantwoordelijken en de intelligentsia van het land, maar ook voor iedereen die geïnteresseerd is in het onderwerp en die op zoek is naar globale of op één sector gerichte informatie.

De gegevens

Zoals in de vorige edities zijn de gepubliceerde cijfers beheersgegevens die de evolutie van ontvangsten en uitgaven beschrijven. De kennis ervan is onontbeerlijk voor het nemen van beslissingen en voor de goede werking van de instellingen van sociale zekerheid. We publiceren deze gegevens in een onbewerkte vorm, waarbij de lezer ze zelf op een weldoordachte manier kan gebruiken. Om hem hierbij te helpen worden de meeste tabellen aangevuld met korte methodologische nota's. We beseffen dat deze gegevens niet altijd volstaan om sociaal-economische studies kracht bij te zetten. Ons departement neemt deel aan verscheidene projecten op nationaal en op Europees niveau om andere soorten gegevens te benutten. Het gaat hier echter om langdurige projecten, zodat we thans slechts over de klassieke beheersgegevens beschikken.

Vermits het aantal bladzijden van een publicatie hoe dan ook beperkt is, terwijl het aantal statistische gegevens die de instellingen van sociale zekerheid kunnen verstrekken enorm is, moesten bepaalde keuzes gemaakt worden. Meestal hebben we gekozen voor uitsplitsingen naar geslacht, leeftijdsklasse, statuut of type van prestatie.

(*) Het vademecum kan verkregen worden tegen de prijs van 7,50 EUR.
FOD Sociale Zekerheid, DG Sociaal Beleid – Dienst Publicaties, Zwarte Lievevrouwstraat 3c, 1000 Brussel, Tel.: 02/509 85 20, fax: 02/509 80 16
E-mail: guy.ringoot@minsoc.fed.be
Beschikbaar in het Nederlands en in het Frans.

Alle gegevens betreffende de jaren 2007 en 2008 zijn ramingen opgemaakt in oktober 2007 en die later nog kunnen gewijzigd worden. Evenzo zijn de gegevens in de geconsolideerde economische rekeningen over de periode 2002-2006 en, in de andere hoofdstukken, de gegevens met een grijze achtergrond nog niet definitief vastgesteld, maar het zijn wel de meest betrouwbare gegevens die beschikbaar zijn.

De structuur

De informatie in dit vademecum werd als volgt gestructureerd. In het eerste deel geven we een actualisatie van de begroting 2007 en een prefiguratie van de begroting 2008. In dit gedeelte werd de structuur van de tabellen aangepast zodat de twee jaren vergeleken kunnen worden, rekening houdend met het nieuwe financieringsstelsel van de verzekering voor geneeskundige verzorging vanaf 2008. Het tweede deel handelt over het stelsel van de werknemers, met historische gegevens over de periode 2002-2006. Het bevat de voorlopige geconsolideerde economische rekeningen, de begrotingsrekeningen van het globaal beheer en, voor de bijdragen en voor elke soort prestaties, een reeks statistische gegevens. Het derde deel volgt hetzelfde stramien als het tweede en gaat over het stelsel van de zelfstandigen. Het vierde en het vijfde hoofdstuk zijn een samenvatting van historische gegevens over het socialebijstandsstelsel en over het stelsel der overzeese sociale zekerheid.

De lezer zal na de inhoudstafel een methodologische nota vinden over het onderscheid tussen de economische en begrotingsrekeningen. In de bijlagen is aanvullende informatie opgenomen over de indexering, de alternatieve financiering, de sociale correcties, de openbare sector en het financieringssaldo dat verschijnt in de nationale rekeningen.

De wijzigingen

De statistische tabellen inzake geneeskundige verzorging werden vervolledigd met:

- de gemiddelde kost per leeftijdsklasse voor 2005;
- een uitsplitsing van de uitgaven per boekhoudcode C1-C10 voor de periode 2002-2006;
- een detail van het gedeelte van de uitgaven in de begrotingsdoelstelling betaald door de V.I.’s voor 2005 en 2006;
- een detail van het gedeelte van de uitgaven in de begrotingsdoelstelling betaald door het RIZIV voor 2005 en 2006.

In de bijlagen zal de lezer informatie vinden over de verzekering kleine risico’s voor zelfstandigen.

Deze nieuwe tabellen worden geïntroduceerd in het vooruitzicht van de belangrijke wijzigingen die plaats zullen vinden, wanneer het statistische gedeelte van het vademecum het jaar 2008 zal omvatten. In dat jaar zullen in de ziekteverzekering de werknemersregeling (algemene regeling) en de regeling zelfstandigen gefuseerd zijn.

De personen die belangstelling hebben voor andere informatie kunnen de portaalsite van de sociale zekerheid raadplegen: https://www.socialsecurity.be. Zij zullen er met name de links terugvinden naar de sites van de openbare instellingen van sociale zekerheid, die een rijke bron vormen aan statistische en financiële informatie.

DE ARCHITECTUUR VAN DE WELVAARTSSTAAT OPNIEUW BEKEKEN – 2008 (*)

Auteur: Herman DELEECK

Omschrijving

De actieve welvaartsstaat is een laat antwoord op twintig jaar crisis van en kritiek op de welvaartsstaat, die zich slechts moeizaam aanpast aan diepgaande veranderingen in de samenleving. *« Eppur si muove ! »* Maar toch blijft de welvaartsstaat onverminderd voortdraaien. In het perspectief van behoud en verandering behandelt de auteur volgende onderwerpen: de kenmerken van de welvaartsstaat en de "actieve" versie, de werking van de sociale markteconomie, de veroudering van de bevolking en de toekomst van de pensioenen, de werkloosheid en het Rijnlandmodel, de blijkbaar onomkeerbare groei van de sociale uitgaven, de belangrijkste sectoren van het sociaal en het welzijnsbeleid (o.a. onderwijs, sociale huisvesting, gehandicaptenzorg), inkomensverdeling en armoede, en als toemaat de ontwikkeling van het socialezekerheidsbeleid van 1944 tot 2000. Ondanks de crisis en de kritiek blijft de welvaartsstaat een historisch ongeëvenaard samenspel van vrijheid en solidariteit, het geestelijk ideaal van Europa. De sociale en economische meerwaarde van deze samenleving blijft voor de meeste burgers echter onbekend en onbemind. Dit boek verschaft een realistisch inzicht in de beginselen, de werking en de problemen van onze welvaartsstaat. Deze derde, geactualiseerde uitgave herneemt het originele manuscript van Herman DELEECK, met in bijlage de meest recente gegevens en in voetnoot de laatste ontwikkelingen.

(*) Uitgever: Acco Uitgeverij, Brusselsestraat 153, 3000 Leuven.
Tel.: 016/62 80 00 – Fax: 016/62 80 01 – E-mail: uitgeverij@acco.be.
ISBN 9789033467493 – Volume: 552 pp. – Prijs: 39,50 EUR.